

Monitoring przejść dla zwierząt na trasie S3

2016-06-07

Rok 2016 jest czwartym z kolei, w którym badana jest skuteczność przejść i aktywność zwierząt na trasie S3, między Międzyrzeczem a Sulechovem. Ten kilkudziesięcio kilometrowy fragment drogi szybkiego ruchu oddany był do użytkowania w 2013 r. Począwszy od niego prowadzony jest monitoring wpływu trasy na przyrodę, w tym między innymi wspomniany monitoring przejść. Specjalistyczne obserwacje, z zastosowaniem technik tradycyjnego czytania śladów i tropów oraz fotopułapek, prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Zielonej Górze i jest to obowiązek wynikający z uwarunkowań decyzji zezwalających na budowę i użytkowanie tej trasy.

Odcinek od Międzyrzecza do Sulechowa ma około 43 km, a ulokowano tu 29 przejść dla zwierząt: 4 przejścia dla dużych zwierząt, w tym 3 estakady, 3 przejścia dolne dla średnich zwierząt oraz 22 przejścia dolne dla małych zwierząt. Średnio jedno przejście wypada co 1,5 km trasy, ale w rzeczywistości lokowano je tam gdzie sugerowała to potrzeba, dlatego faktyczne odległości między nimi są większe lub mniejsze. Sprawność każdego z nich jest badana, a celów tego zabiegu jest wiele. Nadrzędnym jest potwierdzenie zachowania i odblokowania korytarzy migracyjnych zwierząt, na szlakach: lokalnych, regionalnych i krajowych. Już na etapie projektowania i wyznaczania trasy S3 było wiadomo, że przetrnie ona ścieżki migracji zwierząt. Potrzeba budowy przejść była niezbędna by droga nie stanowiła nieprzekraczalnej bariery. Warto przypomnieć, że stara droga krajowa nie miała takiej infrastruktury i przez to była niebezpieczna dla podróżujących. Co więcej, silne natężenie ruchu powodowało, że ta droga, na długich odcinkach, była niemożliwa do pokonania dla zwierząt. Podjęty wysiłek inwestycyjny, z zakresu ochrony przyrody, sprawił, że nowa S3 nie jest barierą, a stara droga, niemal równoległa, nie stanowi śmiertelnej pułapki dla nich - natężenie ruchu pojazdów gwałtownie tu zmalało.

Na dużych przejściach dla zwierząt, w 2014 r. i 2015 r., pojawił się jeleń szlachetny. Wcześniej obserwacje potwierdzały obecność osobników tego gatunku w okolicy starej drogi krajowej. W drugim roku wszystkie przejścia dolne dla średnich zwierząt zostały „zaakceptowane” przez sarnę europejską. Tuż po zakończeniu budowy S3, sarna zbliżała się do tych przejść, ale nie stwierdzano przechodzenia na drugą stronę drogi. W kolejnych latach przejścia te były stałą furtką, w której przez cały rok pojawiały się te zwierzęta. Obecność jelenia, sarny i dzika na przejściach im dedykowanych, już w pierwszych latach po budowie, postuluje wysoką ocenę skuteczności systemu ochrony przyrody, którego częścią są także np. siatki ochronno-naprowadzające i ekrany przeciwoślńieniowe, oraz trafność lokalizacji. Trzeba dodać, że dokonuje się to w czasie, w którym zieleń przesłonowa jeszcze nie spełnia swej roli - dopiero wzrasta.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim koordynuje monitoringi wpływu na środowisko 3 dużych inwestycji liniowych, komunikacji samochodowej, budowanych lub modernizowanych w granicy województwa lubuskiego: S3, A2 i A18. Wyniki są wykorzystywane do oceny faktycznego wpływu inwestycji na środowisko i oceny stanu przyrody oraz projektowania i wdrażania działań minimalizujących. Obydwie są pozytywne.

